

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

8 DECEMBRIE - ZIUA CONSTITUȚIEI

LEGEA NR.120 DIN 8 DECEMBRIE 1995, privind
proclamarea "*Zilei Constituției României*",
publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 287 din 11 decembrie
1995:

Art. 1 - Se proclamă ziua de 8 decembrie "**Ziua Constituției României**".

Art. 2 - În scopul sărbătoririi "**Zilei Constituției României**",
autoritățile publice și celelalte instituții publice vor arbora drapelul
României și vor organiza acțiuni culturale și manifestări științifice
consacrate dezvoltării democrației constituționale în România.

ISTORICUL CONTROLULUI DE CONSTITUȚIONALITATE

În România, controlul constituționalității legilor a fost consacrat pe cale pretoriană încă din anul 1912, atunci când Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat hotărârea dată în primă instanță de Tribunalul Ilfov în celebrul „Proces al tramvaielor”, declarând competența instanțelor judecătorești de a cerceta concordanța legilor cu Constituția.

Mai târziu, urmând modelul european de justiție constituțională, Constituțiile din 1923 și din 1938 au prevăzut că numai Curtea de Casație și Justiție, în secțiuni unite, avea dreptul de a judeca neconstituționalitatea legilor și de a le declara inaplicabile în speță. În acest sens, se prevedea la art. 103 alin.1 din Constituția din 1923, preluat în art.75 din Constituția din 1938, că „*judecata asupra neconstituționalității legilor se mărginește numai la cazul judecat*”. Aceste Constituții au consacrat astfel un control de constituționalitate concentrat exercitat de instanța supremă.

ISTORICUL CONTROLULUI DE CONSTITUȚIONALITATE

Constituțiile din perioada regimului comunist au creat doar o aparență în ceea ce privește controlul constituționalității legilor; spre exemplu, potrivit Constituției din 1965, acesta era exercitat de către puterea legiuitoare.

Revoluția din decembrie 1989 a marcat trecerea la un regim politic democratic. Adunarea Constituantă - care a ales o Comisie de redactare a proiectului Constituției României, formată din deputați și senatori, precum și din specialiști în domeniul dreptului constituțional și al altor științe socio-umane - a adoptat, în ședința din 21 noiembrie 1991, noua Constituție a României, textul acesteia fiind publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 21 noiembrie 1991.

ISTORICUL CONTROLULUI DE CONSTITUȚIONALITATE

Art.152 al Constituției prevedea că, „în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Constituției, se înființează Curtea Constituțională”. Astfel, în cursul lunii iunie 1992, judecătorii primei Curți Constituționale au fost numiți pentru perioade de 3, 6 și, respectiv, 9 ani, Președintele României, Camera Deputaților și Senatul desemnând câte un judecător pentru fiecare dintre cele trei perioade. Această modalitate de numire permite înnoirea Curții Constituționale din 3 în 3 ani, ceea ce contribuie la asigurarea independenței judecătorilor față de autoritățile publice care i-au numit.

Primele decizii ale Curții Constituționale au fost pronunțate în data de 30 iunie 1992.

În anul 2003, urmare a revizuirii Legii fundamentale, art.142 alin.(1) a consacrat rolul Curții Constituționale de garant al supremației Constituției, abordându-i-se noi atribuții, care îi sporesc importanța în edificiul instituțional al statului de drept.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

- **Curtea Constituțională a României (CCR) este unica autoritate de jurisdicție constituțională în România, independentă față de orice altă autoritate publică și care are, conform Constituției României, rolul de garant al supremației Constituției.**

CADRUL LEGAL DE
DESFĂȘURARE A
ACTIVITĂȚII CURȚII
CONSTITUȚIONALE

- **Reglementarea controlului constituționalității legilor este cuprinsă în art. 142-147 din Constituție, fiind dezvoltate prin Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.**
- **Prevederile din acest domeniu sunt cuprinse și în Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, dar care se concretizează în art. 146, lit. F din Constituție.**

În realizarea funcției sale de "**garant al supremației Constituției**", Curtea îndeplinește atribuțiile înscrise la art. 146 din Legea fundamentală, și anume:

- a) se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, precum și, din oficiu, asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;
- b) se pronunță asupra constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;
- c) se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;
- d) hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și direct de Avocatul Poporului;
- e) soluționează conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii;
- f) veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului;
- g) constată existența împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României și comunică cele constatate Parlamentului și Guvernului;
- h) dă aviz consultativ pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României;
- i) veghează la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmă rezultatele acestuia;
- j) verifică îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni;
- k) hotărăște asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic;
- l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții.

STRUCTURA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Art. 142 Constituția
României – Structura

(1) Curtea Constituțională
este garantul supremației
Constituției.

(2) Curtea Constituțională
se compune din nouă
judecători, numiți pentru
un mandat de 9 ani, care nu
poate fi prelungit sau
înnoit.

(3) Trei judecători sunt
numiți de Camera
Deputaților, trei de Senat și
trei de Președintele
României.

(4) Judecătorii Curții
Constituționale aleg, prin
vot secret, președintele
acesteia, pentru o perioadă
de 3 ani.

(5) Curtea Constituțională
se înnoiește cu o treime
din judecătorii ei, din 3 în 3
ani, în condițiile prevăzute
de legea organică a Curții.

STRUCTURA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Judecătorii Curții trebuie să aibă pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior. Aceste exigențe i-au conferit Curții Constituționale privilegiul de a se fi impus, încă de la constituire, prin prestigiul de care s-au bucurat judecătorii săi.

Judecătorii sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia. După numire, ei depun individual, în fața Președintelui României și a președinților celor două Camere ale Parlamentului, jurământul de credință, moment de la care începe exercițiul mandatului lor. Prima Curte a depus acest jurământ la data de 6 iunie 1992.

JUDECĂTORII CURȚII CONSTITUȚIONALE

- **Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul juridic superior. Totodată, judecătorilor le este interzis să facă parte din partide politice. Judecătorii Curții sunt obligați, prin lege, să-și îndeplinească funcția cu imparțialitate și în respectul Constituției și să se abțină de la orice activitate sau manifestare contrare independenței și demnității funcției lor.**
- **Ei se bucură de imunitate și nu pot fi trași la răspundere pentru opiniile și voturile exprimate la adoptarea soluțiilor.**
- **Judecătorii Curții nu pot fi arestați sau trimiși în judecată penală decât cu aprobarea biroului permanent al Camerei care i-a numit sau a Președintelui României, după caz. Președintele Curții Constituționale este egal în grad cu președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar ceilalți judecători cu vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.**

Art. 147 Constituția României – Deciziile Curții Constituționale

(1) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

(2) În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

(3) În cazul în care constituționalitatea tratatului sau acordului internațional a fost constatată potrivit articolului 146 litera b), acesta nu poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Tratatul sau acordul internațional constatat ca fiind neconstituțional nu poate fi ratificat.

(4) Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

**DECIZIILE CURȚII
CONSTITUȚIONALE**

COMPETENȚA CURȚII

Curtea Constituțională poate fi sesizată în cazurile expres prevăzute de [art. 146 din Constituție](#) sau de [Legea sa organică nr.47/1992](#).

În exercitarea atribuțiilor care îi revin, Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale. Competența Curții Constituționale nu poate fi contestată de nicio autoritate publică.

Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

REFERITOR LA ACTELE DE SESIZARE

- Toate sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate.
- Potrivit art.45 alin.(1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, denumit în continuare Regulament, actele de sesizare a Curții Constituționale sunt cele stabilite de lege și se primesc prin poștă sau prin curier. Ele se depun la Compartimentul grefă, registratură și arhivă, unde, în aceeași zi, primesc dată certă, după care se prezintă de către prim-magistratul-asistent președintelui Curții Constituționale, având atașate și plicurile.
- Celelalte cereri și acte de natură jurisdicțională sosite prin poștă sau prin curier ori depuse personal, precum și cele transmise prin telegraf, telefax sau prin posta electronică se înregistrează, iar apoi se prezintă președintelui.
- Cererile adresate Curții Constituționale sunt scutite de taxe de timbru.

REFERITOARE LA ACTIVITATEA PREMERGĂTOARE DEZBATERILOR

- Procedura jurisdicțională prevăzută de Legea nr.47/1992 se completează cu regulile procedurii civile, în măsura în care ele sunt compatibile cu natura procedurii în fața Curții Constituționale. Compatibilitatea se hotărăște exclusiv de Curte.
- Președintele Curții Constituționale desemnează, printr-o rezoluție datată, judecătorul-raportor și magistratul-asistent și stabilește termenul de judecată în cazurile prevăzute de lege.
- Actul de sesizare se restituie de prim-magistratul-asistent Compartimentului grefă, registratură și arhivă, unde, în aceeași zi, primește numărul din registrul de evidență a intrărilor și ieșirilor dosarelor și se înscrie în registrul general de dosare.
- Formarea, multiplicarea și distribuirea dosarului către cabinetele judecătorilor Curții Constituționale și magistratul - asistent se realizează imediat după repartizarea acestuia de către președintele Curții.
- La formarea dosarului, pe coperta acestuia se vor menționa: denumirea Curții, numărul dosarului, autorii sesizării, obiectul sesizării și termenul de judecată, după stabilirea acestuia.
- Dosarul trebuie să aibă toate filele cusute și numerotate.
- Expedierea corespondenței cu caracter jurisdicțional se va realiza prin poștă, curier, prin fax ori e-mail sau prin orice alt mijloc de comunicare ce poate fi identificat și supravegheat și care asigură caracterul oficial al acesteia.
- Magistratul-asistent desemnat în dosar pregătește lucrările în vederea dezbaterilor și întocmește proiectul de raport.
- Judecătorul-raportor, analizând proiectul de raport, punctele de vedere și relațiile cerute, soluțiile din doctrina și jurisprudență română și străină, precum și oricare alt element necesar dezbaterilor, întocmește un raport scris asupra cauzei.

- Grefierul-șef ia măsuri de multiplicare, pentru fiecare dintre judecători și magistratul-asistent, a raportului întocmit în cauză, a punctelor de vedere legal primite în vederea soluționării cauzei, precum și a celorlalte documente existente la dosarul cauzei, dacă este cazul.
- Înștiințarea părților se face numai în cazurile prevăzute la art.146 lit.d), e) și k) din Constituție.
- Sub îndrumarea magistratului-asistent, grefierul întocmește concepta de citare, citațiile și adresele referitoare la alte modalități operative de chemare în fața Curții Constituționale,
- Întocmirea conceptelor de citare și emiterea procedurilor de chemare în fața Curții Constituționale se fac imediat după fixarea termenului de judecată, pentru cauzele de natură urgentă, sau cel mai târziu a doua zi lucrătoare, în celelalte cauze. Grefierul care întocmește citațiile face mențiune, pe concepta de citare, despre data emiterii acestora.
- Scoaterea dosarelor din incinta Curții Constituționale este interzisă.
- Dosarele sunt puse la dispoziția părților sau a reprezentanților legali ai acestora pentru studiu în incinta Compartimentului grefă, registratură și arhivă în timpul programului de lucru cu publicul, după identificarea și notarea prenumelui și numelui persoanelor care le solicită, verificându-se actele de identitate, procurile sau delegațiile, precum și integralitatea dosarului la restituire. Grefierul registruator supraveghează studiul dosarelor.
- La solicitarea părților sau a reprezentanților legali ai acestora, președintele poate dispune eliberarea de copii de pe actele din dosarul Curții Constituționale.

Funcționarea Curții Constituționale

Curtea Constituțională lucrează legal în prezența a două treimi din numărul judecătorilor.

Ședințele de judecată sunt publice, în afară de cazul în care, din motive întemeiate, Curtea hotărăște altfel.

Actele și lucrările Curții Constituționale, pe baza cărora aceasta pronunță deciziile sau hotărârile ori emite avizele nu sunt destinate publicității.

La ședințele Plenului participă toți judecătorii Curții Constituționale, în afară de situațiile în care unii absentează în mod justificat.

Ședințele sunt prezidate de președintele Curții Constituționale. În lipsa președintelui Curții, ședințele sunt prezidate de un judecător desemnat de acesta. La ședințe participă în mod obligatoriu magistratul-asistent repartizat pe lângă judecătorul-raportor, iar în cazurile prevăzute de lege, reprezentantul Ministerului Public și alte persoane sau autorități, înștiințate în acest scop.

Accesul publicului este limitat la numărul de locuri din sala de ședință. Secretarul general va lua măsuri pentru asigurarea accesului publicului în sala de ședințe.

Personalul auxiliar de specialitate desemnat să asiste la ședința de judecată anunță publicului din sală intrarea și retragerea Plenului Curții Constituționale. La intrarea și la retragerea Plenului Curții Constituționale, publicul se ridică în picioare.

În scopul asigurării solemnității ședinței, utilizarea în sala de ședință a aparatelor ce permit înregistrarea, fixarea sau transmiterea cuvântului ori a imaginii este admisă numai înaintea începerii dezbaterilor și cu autorizarea prealabilă a președintelui Curții Constituționale.

Este interzis ca în sala de ședință să se facă propagandă de orice fel, prin viu grai ori prin afișe, pancarte sau alte materiale de acest gen, sub sancțiunea evacuării din sală și a sesizării organelor de poliție, dacă președintele Curții Constituționale apreciază că fapta are caracter grav.

În timpul ședințelor publice, judecătorii, magistrații-asistenți, procurorii și avocații poartă robă.

Curtea Constituțională, legal sesizată, procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului și nici cele privind recuzarea judecătorilor.

Funcționarea Curții Constituționale

- **Conexarea dosarelor aflate pe rolul Curții Constituționale se dispune atunci când obiectul excepției este identic.**
- **Magistratul-asistent care a pregătit dezbaterile intră în sala de ședință înainte de începerea dezbaterilor, preluând dosarele în care a fost desemnat.**
- **După deschiderea ședinței, președintele Curții Constituționale dispune strigarea dosarelor de către magistrații - asistenți în ordinea stabilită în lista de ședință. Președintele, la cererea părților sau din oficiu, poate dispune strigarea unor dosare peste rând sau lăsarea mai la urmă.**
- **În fiecare cauză, magistratul-asistent face apelul părților, după care referă asupra modului în care s-au îndeplinit procedura de citare și măsurile dispuse de Curtea Constituțională, precum și asupra obiectului cauzei și stadiului în care se află judecata acesteia.**
- **În cursul ședinței publice, magistratul-asistent va consemna în registrul de note, numerotat și sigilat, numărul dosarului, susținerile orale ale părților și ale procurorului, măsurile dispuse de Curtea Constituțională, precum și toate celelalte aspecte rezultând din desfășurarea dezbaterilor. Pe baza acestuia, magistratul-asistent va întocmi încheierea de dezbateri. Registrul de note se păstrează în arhiva Curții timp de 5 ani de la data ultimelor note scrise.**
- **În cazul în care Curtea Constituțională rămâne în pronunțare, președintele anunță ziua stabilită pentru aceasta. Amânarea pronunțării nu va depăși, de regulă, 30 de zile. În condica de ședință se trece în momentul pronunțării și termenul la care au avut loc dezbaterile. În cazul în care s-a dispus amânarea dezbaterilor sau a pronunțării asupra cauzei, magistratul - asistent va trece în condica ședințelor de judecată termenul fixat, iar în termen de 24 de ore va întocmi încheierea de amânare, cu indicarea motivului care a determinat această măsură.**
- **După redactarea încheierii, magistratul-asistent predă dosarul grefierului, în vederea îndeplinirii procedurii de citare, după caz, și va asigura îndeplinirea celorlalte măsuri dispuse de Curtea Constituțională.**

REFERITOARE LA ȘEDINȚELE DE DELIBERĂRI

- Deliberarea se face în secret și la ea vor fi prezenți numai judecătorii care au participat la dezbateri și magistratul-asistent desemnat în dosar.
- Judecătorul-raportor votează primul, cel mai tânăr judecător, al doilea, apoi ceilalți judecători și, la sfârșit, președintele Curții Constituționale.
- În situația în care un judecător cere să se întrerupă deliberarea pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul dezbaterii și președintele Curții Constituționale sau cel puțin o treime din numărul judecătorilor Plenului consideră cererea justificată, se va amâna pronunțarea pentru o altă dată, ținându-se seama de urgența cauzei.
- În cazul în care nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri sau în situația în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pronunțarea asupra cauzei va fi amânată pentru o dată ulterioară. Amânarea va fi consemnată într-o încheiere redactată de magistratul-asistent, cu indicarea motivului care a determinat această măsură.
- Dacă în cursul deliberării se constată necesitatea lămuririi suplimentare a unor aspecte sau nu se întrunește majoritatea prevăzută la art. 51 alin. (1) teza a doua din Legea nr.47/1992, președintele Curții Constituționale poate dispune redeschiderea dezbaterilor, stabilind noul termen de judecată. Magistratul-asistent va redacta încheierea, cu indicarea motivului care a determinat această măsură.
- În cazurile sus-menționate, încheierile se redactează în termen de 24 de ore, iar termenele fixate se consemnează în condica ședințelor de judecată.
- Rezultatul deliberării se înscrie într-o minută, care se semnează de judecătorii care au participat la ședință și de magistratul-asistent.
- Magistratul-asistent va consemna de îndată în condica de ședință soluțiile date, care se semnează de către judecători.

REFERITOARE LA ACTIVITATEA ULTERIOARĂ PRONUNȚĂRII

Deciziile, hotărârile și avizele se redactează de către magistratul-asistent care a participat la dezbateri, sub îndrumarea judecătorului-raportor. Termenul de redactare este de cel mult 30 de zile de la pronunțare.

Judecătorul care a votat împotriva poate formula opinie separată. Cu privire la motivarea deciziei se poate formula opinie concurrentă. Opinia separată și, după caz, cea concurrentă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, împreună cu decizia.

Deciziile, hotărârile și avizele se certifică de către președintele Curții Constituționale și de magistratul-asistent care a participat la dezbateri. Ele primesc număr în ordinea înscrierii lor în condicta de ședință, separat pentru decizii, hotărâri și avize.

Actele Curții Constituționale se redactează în numărul de exemplare necesar spre a asigura păstrarea lor la dosar, comunicarea acestora, în cazurile prevăzute de lege, și trimiterea spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

După redactarea deciziei, hotărârii, avizului sau a încheierii, magistratul-asistent restituie dosarul Compartimentului grefă, registratură și arhivă.

După soluționarea dosarului se va proceda la șnuruire și la aplicarea sigiliului, iar pe fața interioară a ultimei coperti grefierul registrator va certifica numărul filelor, în cifre și în litere.

Restituirea înscrisurilor originale depuse la dosarele Curții Constituționale se încuviințează de președintele Curții, pe baza unei cereri motivate, formulate de petiționar, și numai dacă actul poate fi păstrat în copie, fără ca prin aceasta să se producă o vătămare părților din proces. Copia de pe act se va certifica pentru conformitate de grefierul-șef, care va aplica ștampila Curții Constituționale pe fiecare filă.

REFERITOARE LA PUBLICAREA ACTELOR CURȚII

Deciziile și hotărârile se pronunță în numele legii.

Deciziile, hotărârile și avizele Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

REFERITOARE LA EFECTELE ACTELOR CURȚII

Avizul emis pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României este singurul act al Curții care are un caracter consultativ.

Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

În consecință, toate autoritățile publice sunt obligate să respecte deciziile și hotărârile Curții Constituționale. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. În consecință, atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte întru totul atât considerentele, cât și dispozitivele acestora.

CONTROLUL
CONSTITUȚIONALITĂȚII
LEGILOR ÎNAINTE DE
PROMULGARE

- Controlul constituționalității legilor înainte de promulgare sau controlul de constituționalitate *a priori* este reglementat de dispozițiile art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15-18 din Legea nr.47/1992. Este un control abstract și direct, exercitat numai la sesizarea unor autori calificați.

- **Autorii sesizării**

Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, numai la sesizarea:

- Președintelui României;
 - a unuia din președinții celor două Camere;
 - a Guvernului;
 - a Înaltei Curți de Casație și Justiție constituită în Secții Unite;
 - a Avocatului Poporului (acesta a devenit titular al dreptului de a sesiza Curtea Constituțională cu controlul constituționalității legilor înainte de promulgare în urma revizuirii Constituției din anul 2003);
 - a unui număr de cel puțin 50 de deputați;
 - a unui număr de cel puțin 25 de senatori.
- Curtea a stabilit în jurisprudența sa că nu sunt legale sesizările semnate de un număr mai mic de deputați, respectiv senatori.

OBIECTUL SESIZĂRII

- Obiect al controlului de constituționalitate *a priori* îl pot constitui legile ordinare și legile organice, înainte de a fi promulgate.
- Nu pot face obiect al controlului de constituționalitate reglementat de dispozițiile art.146 lit.a) teza întâi din Constituție legile în vigoare, proiectele sau propunerile legislative și nici amendamentele.
- Sesizarea făcută de parlamentari se trimite Curții Constituționale în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective.

PROCEDURA

În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului și se depune la secretarul general al Camerei Deputaților și la cel al Senatului, iar în cazul în care legea a fost adoptată cu procedură de urgență, termenul este de 2 zile.

Data la care legea a fost depusă la secretarii generali ai Camerelor se aduce la cunoștință în plenul fiecărei Camere în termen de 24 de ore de la depunere. Depunerea și comunicarea se fac numai în zilele în care Camerele Parlamentului lucrează în plen.

După primirea actului de sesizare, președintele Curții desemnează, printr-o rezoluție datată, judecătorul-raportor și magistratul-asistent și stabilește data la care vor avea loc dezbaterile.

În cazul sesizării Curții Constituționale de unul dintre președinții celor două Camere ale Parlamentului, de parlamentari, de Guvern, de Înalta Curte de Casație și Justiție sau de Avocatul Poporului, Curtea va comunica Președintelui României sesizarea primită, în ziua înregistrării.

Dacă sesizarea s-a făcut de Președintele României, de parlamentari, de Înalta Curte de Casație și Justiție sau de Avocatul Poporului, Curtea Constituțională o va comunica, în termen de 24 de ore de la înregistrare, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, precizând și data când vor avea loc dezbaterile.

Dacă sesizarea s-a făcut de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului, Curtea Constituțională o va comunica președintelui celeilalte Camere, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, iar dacă sesizarea s-a făcut de către Guvern, Curtea o va comunica președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Avocatului Poporului, precizând și data când vor avea loc dezbaterile.

Până la data dezbaterilor, președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului pot prezenta, în scris, punctele lor de vedere. Punctul de vedere al Guvernului se prezintă numai sub semnătura primului-ministru.

Dezbaterea are loc în plenul Curții Constituționale, pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite și poartă atât asupra prevederilor menționate în sesizare, cât și asupra celor de care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate.

TIMPUL ACTULUI EMIS,
COMUNICAREA
DECIZIEI, EFECTELE

- **Tipul actului emis**

În cadrul acestei atribuții, Curtea Constituțională pronunță, în conformitate cu prevederile art.11 alin.(1) lit. A. a) din Legea nr.47/1992, o decizie. Aceasta se ia cu votul majorității judecătorilor Curții.

- **Comunicarea deciziei**

Decizia prin care se constată neconstituționalitatea legii se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru.

Decizia pronunțată de către Curte se comunică în mod obligatoriu Președintelui României pentru a se evita promulgarea unei legi declarate neconstituționale, iar în cazul în care s-a constatat constituționalitatea dispozițiilor legale criticate, pentru ca Președintele să poată promulga legea în termen de 10 zile de la data la care i-a fost comunicată decizia Curții.

- **Efectele deciziei**

În caz de constatare a neconstituționalității legii, potrivit art.147 alin.(2) din Constituție, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

Toate deciziile pronunțate în cadrul acestei atribuții pot fi accesate în *pagina de căutare*.

Controlul constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale este reglementat:

- art.146 lit.b) din Constituție
- art.24 - 26 din Legea nr.47/1992.

Autorii sesizării

Sesizarea privind constituționalitatea unui tratat sau acord internațional poate fi formulată de:

- unul dintre președinții celor două Camere ale Parlamentului
- un număr de cel puțin 50 de deputați
- un număr de cel puțin 25 de senatori.

**CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
TRATATELOR SAU A ALTOR ACORDURI
INTERNAȚIONALE**

- **Obiectul sesizării**

Obiect al acestui tip de control de constituționalitate îl constituie tratatele sau alte acorduri internaționale înainte de ratificarea acestora de Parlament.

- **Sesizarea Curții Constituționale**

Sesizarea făcută de parlamentari se înregistrează, după caz, la Senat sau la Camera Deputaților și se trimite Curții Constituționale, în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective.

PROCEDURA

- După ce primește sesizarea, Președintele Curții Constituționale desemnează judecătorul-raportor și fixează data dezbaterilor în plen.
- Dacă sesizarea este formulată de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului, Curtea Constituțională o va comunica Președintelui României, președintelui celeilalte Camere, precum și Guvernului, precizând și data până la care pot prezenta, în scris, punctele lor de vedere.
- Dacă sesizarea este formulată de un număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, aceasta se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, precizând și data până la care pot prezenta, în scris, punctele lor de vedere.
- Până la data dezbaterilor în plenul Curții Constituționale, Președintele României, președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul pot prezenta, în scris, punctele lor de vedere.
- Dezbaterea asupra constituționalității tratatului sau a acordului internațional are loc în plenul Curții Constituționale, pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite, atât asupra prevederilor menționate în sesizare, cât și asupra celor de care, în mod necesar și evident, acestea nu pot fi dissociate.

TIMPUL
ACTULUI EMIS,
COMUNICAREA
DECIZIEI ȘI
EFECTELE
DECIZIEI

- **Tipul actului emis**

În cadrul acestei atribuții, Curtea Constituțională pronunță, în conformitate cu prevederile art.11 alin.(1) lit. A. b) din Legea nr.47/1992, o decizie. Aceasta se ia cu votul majorității judecătorilor Curții.

- **Comunicarea deciziei**

Deciziile pronunțate în cadrul acestei atribuții se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

- **Efectele deciziei**

În cazul în care a fost constatată constituționalitatea tratatului sau a acordului internațional, acesta nu poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate.

Decizia prin care se constată neconstituționalitatea unui tratat sau acord internațional are ca efect specific imposibilitatea ratificării acestuia.